

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gl. 21—
Za samo večerno izdajo 12—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmeroma.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domaći oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novije vesti.)

Dunaj 24. Dunajski mestni svet je jednoglasno sprejel predlog, da se poročevalcem »Neue Freie Presse« prepove vstop k sejam dunajskega občinskega sveta, radi namenoma spačenega opisovanja javnih naprav, gospodarskih in družabnih odnošajev na Dunaju, kakor tudi radi sovražnega vedenja napram upravi občine dunajske.

Pariz 24. Poslanec Deroulde in Habert ostaneta še nadalje v zaporu. Vlada predloži komori pismo generalnega prokuratorja, s katerim se zahteva pooblaščenje, da je smeti proganjati oba rečena poslanca. Ako da komora to dovoljenje, tedaj bode imenovan za to poseben preiskovalni sodnik. Na podlagi dejstev, katere poizve preiskovalni sodnik, se določi, pred katero sodišče da prideta oba poslanca. General Roget je minolo noč sporočil policijskemu prefektu o večeršnjih dogodkih. V njegovem poročilu se opravičuje aretovanje poslancev Deroulde-a in Haberta. Število večeraj na boulevardih aretiranih je blizu dvesto oseb, od teh so jih sedemdeset obdržali v zaporih.

Pariz 24. Vsi člani komisije, katera je bila izvoljena v komori, so volje dovoliti, da se postopa proti poslancema Deroulde-u in Habertu in hočejo zavreči predlog poslance Castella, naj se rečena izpustita začasno iz zapore.

Pariz 24. Komora je pritrdila postopanju proti poslancema Deroulde-u in Habertu, kakor tudi temu, da ostaneta v zaporu. Oba so zvečer odvedli v zapore Santé.

Pariz 24. V komori je predsednik Deschanel prečital pismo generalnega prokuratorja, a katerim isti zahteva dovoljenja za postopanje proti poslancema Deroulde in Habert, ker da sta hotela vojaštvo odvrniti od njegove dolžnosti. Poslanec Castelin je zahteval, da se izpustita poslanca Deroulde in Habert začasno iz zapore. Ministerski predsednik je zahteval, naj

se takoj izvoli komisija, ki naj še danes poroča. Seja je bila pretrgana radi volitve komisije.

Pariz 24. Načelnik policije je pričel hišno preiskavo v prostorih lige patrijotov in je dal poslati po ključarja, da odpre shrambe. Preiskava bode trajala najbrže dlje časa.

Element razdevanja.

Dolgo je od tedaj, nad jedno tisočletje, ko so tem deželam zavladovali vzhodni Gotje, porušivši moč rimskih cesarjev. In vladali so pametno. Iz tistih časov imamo priče — kakor je razvidno iz članka »Istra pred 1362 leti« —, da je bila ta pokrajina — srečna. V njej je vladalo blagostanje. Se svojim bogastvom je zalagala kraljevo mesto Ravenna. Sadež jej je dozoroval po trikrat na leto. Nje prebivalec ni trebalo, da bi v potu svojega obraza in z mukami obdelovali zemljo, kajti božja narava jim je tako rekoč sama sipala v naročje svoje dobrote. Istra je bila dika italjske države: bogatinom je nudila vsega možnega razkošja, ljudstvu sploh pa je dajala vsega potrebnega živeža. In če je kje v italjski državi navstala beda, zatekali so se po pomoč v Istro.

Takrat je bila Istra srečna. Dolgo je od tedaj. Srečna je bila, bogata, biser, dokler so jo vladali pametni ljudje, ljudje z srečnim in s poštenjem v srečnem.

A pozneje, tekot zgodovine, so prišli drugačni ljudje in drugačni vladarji in gospodarji in drugačni časi.

Prišla je dolga doba benečanskega gospodstva. Ona nesrečna doba, ki je iz evetoče Istre, tega nekdanjega raja, te bogate žitnice, te radodarne hraniteljice svojih prebivalec, napravila, kar je — danes!

Tam, kjer so se nekdanj razprostirala rodovitna polja, štrli sedaj v te goli, pusti Kras; po livadah, kjer se je rumenilo bujno klasje, zreš

ljeni vesli. Ladijca je bila lična, lepo belo pobarvana, sedež v nji pa je bil prevlečen z debelim, zelenim baržunom, katerega so dičili zlati našitki.

Na lahko znamenje njeno, ki ga je dala veslarju z nežno ročico, privedel je iste mali brod prav prednjo. Ona se je pripognila, nekaj pobrala, obrnila se še enkrat proti njemu na obrežju ter se sladko zasmehljala, kakor bi mu hotela pokazati svoje lepe kristalne zobe. Na to je sela v ladijco, katero je veslar že gnal po lesketajočem se površju mirnega morja, a obsevali so jo jutranji solnčni žarki.

»Kdo si ti ženska, kje bivaš? O, da bi te mogel videti še kedaj, o da bi mogel plavati za teboj!«

Tako je vpraševal, a ona je bila že predaleč; ni ga slišala več, kamo-li da bi mu bila odgovorila.

»Ti nisi navadna ženska, ti si kraljica, biser si ženstva! O, zakaj se nisi mudila le še trenutke, zakaj nisi še ostala na obrežju?! Nikdar, nikdar več te ne bom videl. Da bi vedel, kje bivaš — vse, vse bi storil, da bi te le mogel videti še kedaj!«

V takem samogovoru je sel na kamen ob obrežju in neprestano zrl za plavajočo ladijco, v kateri se je vozil njegov — idejal.

sedaj kupe kamenja in golavi, ki ti napolnujejo sree z neizrečeno melanholijo; kjer je vladalo nekdanj razkošje, vlada sedaj neopisna beda, ki ti reže v dušo; kjer so se nekdanj rodovi veselili najdivnejega podnebja, brije sedaj sapa preko praznih golčav; kjer je nekdanj poljedelec ker prejemal obilico vsega iz naročja narave, mora sedaj z neizrečno muko, krvavim potom svojega obraza uprav izsiljevati iz redke in izsesane zemlje. Sreča, blagostanje, cvetje je zginolo, a sedanji rodovi se morajo ubivati na razvalinah nekdanje blaginje.

A vse to je storil element, ki se je vsikdar in povsodi kazal kakor element razdevanja — element benečanske uprave, element brezčutnosti, trde sebičnosti, element, ki je na razvalinah tuje nesreče ustrezal svoji pozrečnosti.

Res je sicer, da so jednemu delu Istre vladali nemški mejni grofje, res je sicer, da je koncem minolega stoletja tudi benečanski del Istre prišel v avstrijsko oblast in da je Istra ostala v tej oblasti do današnjega dne — izvzemši Napoleonovo dobo od 1805., oziroma 1809. do 1814. — ali element razdevanja je nadaljeval svoje peklenko delo in je nadaljuje še danes. Tudi pod avstrijsko vlado je obdržal Istro v svojih rokah element, ki jo je upravljal po benečanskih tradicijah: v duhu oligarhije, onem duhu, ki je zahteval, da morajo delati in trpeti stotine v ta namen, da se dobro godi posamičniku.

Le pogledimo, kako je še danes po vseh onih krajih Istre, kjer ni še moč probujene narodne ideje strla jarma benečanskih tradicij! Povsodi razdeva javno blagostanje gospodstvo krute oligarhije. Posamična rodbina je vse! Ona gospoduje, ona županuje, ona tiranizuje, ona izžema, ono tišči vso občino ob tleh: v kruti materijalni zavisnosti. A da utrjuje to zavisnost, tudi v duševni temi! Povsodi, kamor se oziraš, le propast: propast posamičnikov, propast skupin. Pogled ga istrskega kmeta-trpina, kako mu odsevata z obraza beda in tuga; pogled v upravo občin — povsodi

»Gospod, čemu samevate tu tako zamišljeno?« — vprašal ga je nenadno ribič, ki se je pojavil za njim.

»Priatelj, si-li videl ono žensko, ki se vozi v enem čolnu tam v daljavi na morju?«

»Čoln se mi zdi znan, in menim, da je ona, ki se vozi v njem, lepa ženska, ki se često spreha ob našem obrežju.«

»Torej, ti jo poznaš?« — — — —

»Dakako, vem tudi, kje biva.« — — — —

»Kje biva?« — — — —

»Biva na nasprotnem obrežju, v krasnem gradu.«

»Je-li daleč do tja? Bi me-li mogel prevesti do tja se svojim čolnom?«

»Predaleč je, gospod, prevesti bi moral najmanj deset morskih milj in svest sem si, da ne bi mogli govoriti žnjo; ona vam ne odpre svojih vrat.«

»Ni mi mari, da bi govoril žnjo, ni mi mari, da mi odpre svoja vrata, mari mi je le, da jo vidim še enkrat, — — — — — Imaš-li svoj čoln?«

»Da, imam.«

»Naprej torej, naprej! Odvedi me za njo, plačam ti dobro!«

»Bodi torej, pa ne vem, da-li jo dohitiva.«

PODLISTEK.

Sanje.

Spisal Vrhovski.

Bilo je krasno pomladansko jutro. Na obrežju se je sprehajala prav ob vodi, katero so pregibali rahli valčki, bosonoga, belooblečena ženska.

Krasna postava! Gosti, kostanjevi lasje so se jej vili v kodrih čez rameni. Bila je vitka, visoke rasti in plavotemnih oči. Gornji del života jej je ovijala svilnata halja, ki jo je delala še bolj prikupljivo in dražestno.

Opazoval jo je več časa, in ko se je ozrla, je videl nje mičnoljubki obraz, ki ga je omamil popolnoma.

Zdelo se mu je, da vidi boginjo lepote. Stal je nezganljivo, omamljen, in ko se ji je hotel približati, se ni mogel ganiti z mesta.

Ona ga je opazovala smeje se, pregibala se lahkinih korakov in si močila mali beli nožici v bistri vodi.

Ne daleč od nje se je zibala lahka mična ladijca, v kateri je sedel postaran mož velike, že skoro popolnoma osivele brade. Glavo mu je pokrivala nizka čepica, v rokah pa je držal priprav-

razdejanje. Pogled v Milje, v nesrečni Pomjan, v Motovun, v Boljun in videl bodeš, kam so priveli te občine oni, ki so nositelji benečanskih tradicij!

Oni isti dediči teh tradicij pa, ki gospodujejo se danes deželi, ne smejo ganiti ni z mazineem, da bi zaustavili to peklensko delo razdevanja! Kjer bi hoteli to, podrli bi steber sebi, svoji gospodovalni stranki, svojemu gospodstvu.

In tako deluje dalje duh razdevanja: duh nemorale, duh nepoštenja, duh izžemanja.

Ljudstvo pa trpi, vzdihuje, propada in — čaka na odrešenje. In jokati mora to ljudstvo in sree se mu mora krčiti v divji boli, ako primerja, kaka so bila pred tisočletjem ta njegova tla in kaka so danes! Pradedje iz onih davnih časov so bili srečni, a njihovi sedanji potomci so trpini, da se morajo usmiliti trdemu kamenu. Nekdanji dnevi sreče in evetja se seveda ne povrnejo več. Zgubljeni so za vedno, ker je element razdevanja uničil pogoje za tako srečo, ali nekoliko bi se dalo vendar še popraviti, da bi ljudstvo prišlo vsaj do skromne zadovoljnosti in do — miru.

Zato pa pridi odrešenik, prični delo resurkecije, pridi državnik, ki bodeš imel toliko ljubezni in usmiljenja do tega ljudstva in do te pokrajine, da s krepko roko zatreš nesrečne tradicije in rešiš ljudstvo iz železnega objema, v katerem je tišči — element razdevanja!

Politični pregled.

TRST, 25. februarija 1899.

Jezikovno vprašanje na naših sodiščih. Rovinjski dr. Bartoli je našel naslednika v tržaškem dru. Cuzziju. Kakor se vidi, so se torej laški odvetniki lotili novega načina boja proti zakonu in pravu: da beže iz dvorane.

Včeraj se je dogodil na tržaškem dež. sodišču ta-le slučaj: Obtoženec je bil Slovenec, kije izjavil na vprašanje predsednika, dež. sodišča svetnika Codriga, da ne zna družega jezika nego slovenskega. Službeni branitelj, odvetnik dr. Cuzzi, je zahteval na to — tolmača. Na to je rekel predsednik, da tega ne treba, ker zna ves sodni dvor slovenski in hoče tolmačiti on sam. Tudi zastopnik državnega pravdnictva, državnega pravdnika namestnik Clarici se je uprl zahtevi branitelja, kajti **slovenski jezik je deželni jezik** in sodniki tudi umejo ta jezik. Branitelj pa je trdil nadalje svojo, da slovenščina ni deželni jezik in da ni jezik tega sodišča. In ko je sodišče odklonilo njega predlog, je branitelj Cuzzi zbežal iz dvorane! Predsednik pa mu je zaklical: Pojte le, ali opozarjam Vas na posledice.

Mi res ne vemo že, kako bi označili to trmo laških odvetnikov, ki mečejo od sebe svoj glas kakor juristi, da bi le služili — laški politiki.

Ministerstvo, upravno in državno sodišče so izrekli in narava sama govori, da je slovenski jezik tu deželni jezik — laški odvetniki, juristi, pa pravijo, da — ni!

»Poskusi, napni svoje moči, plačam te, ne mudi se, le brž!«

Ribič je privel čoln, on pa mu je stisnil denarja v pest.

Čoln je plaval brzo. Lahki valčki so bili vanj, a ribič se je upiral veselo ob vesli.

»Le naglo! Le naglo! Plačam ti dobro, morava jo dohiteti!«

Po dolgi vožnji je postajal ribič utrujen, pót mu je zalival zagoreli obraz, začel je pešati.

»Gospod, ne vem, če jo dohitiva, truden sem že — — —«

»Jo morava! Jo morava! Tu imaš še!« stisnil je ribiču še denarja v žep.

Čoln je začel pluti z dvojno naglostjo — — — le še par streljajev je bilo do ladijee.

»Novega plačila dobiš, vrl ribič, ako me dovedeš do ladijee; le hrabro veslaj!«

Blížala sta se obrežju, ladijee sta dohajala, a ribič je sopesl samega napora.

Ladijea se je ustavila, in ona je skočila lahkonogo na obrežje. Nje veslar je odvel ladijeo v malo pristanišče, vsekano pod steno. Obstala je na livadnem bregu in gledala došleca, ki se je ravno vspenjal iz čolna. Na obrazu, v očeh in na rožnatih ustnicah jej je igral rajsko ljubeznjiv nasmeh.

Čim pa je slovenski jezik pripoznan deželnim jezikom, potem govori zopet narava sama, da je tudi jezik sodišča, ki je namenjeno deželi, in sicer vsej, in ne, kakor menijo Italijani, le mestu tržaškemu.

Ali iz dejstva, da je naš jezik pripoznan deželnim jezikom, sledi še druga zakonita določba: ta namreč, da za ta jezik ni smeti pozivati tolmachev! Ali laški odvetniki, juristi, res ne poznajo tega določila zakona?

Italijanski odvetniki naj se ne udajejo iluzijam: njih boj je boj brez upa zmage. Nikar naj ne mislijo, da se svojo trmo zlomijo pravo, zakon in naravo! Ako oni ne znajo jezika, je to njih stvar. Ali to njih neznanje ne more biti vzrokom, da bi trpele človeške in državljanske pravice tisočev državljanov in da bi trpela zanesljivost pravosodja. Kakor so se kolikor toliko že udali v civilnih stvareh, naj se uklonejo resignirano tudi na polju kazenskega pravosodja.

K položaju. Jeden del liberalnega veleposestva je razvil torej Schönerer & Wolfovo zastavo. To je oni del, v katerega imenu piše grof Stürgkh svoje članke v »Grazer Tagespost« z refrenom: boj, boj, boj! Drugi del liberalnega veleposestva je zopet oni, v katerega imenu je govoril Tirolec dr. Grabmayer in ki je rekel, da med Nemei, ki hočejo ostati v Avstriji, in med onimi, ki hočejo iz Avstrije, ne more biti nobene politiške skupnosti. Sedaj je le vprašanje: kateri del liberalnega veleposestva je močnejši: ali oni, v katerega imenu govori grof Stürgkh z Wolf-Schönererjevo zastavo v roki, ali oni, v katerega imenu govori dr. Grabmayer in ki odklanja vsako skupnost z izdajicami?!

Sicer pa sodi svet precej dobro o državniški kvaliteti onih veleposestnikov, ki se drenajo za Wolfom in Schönererjem. Tako pišejo v »Information« od nemško-konservativne strani, da ti gospodje hočejo vojno in vojno, ne radi narodnega ali jezikovnega vprašanja — vse to jim je le preteza — ampak radi sebe, ker vedo, da bi bili hitro na suhem, čim bi prišlo do miru, ker bi prišli ob politiški kruh, ako bi se narodnosti pobotale. Za pozitivno delo jim nedostaje zmožnosti, pa hote za radikalnim napihovanjem skrivati svojo — nesposobnost.

Nič ne škodi: Čim glasneji so, tem bolje je za nas. Najnevarnejši so nam bili — glej smešno-žalostno dobo koalicije — ko so hoteli imponovati, ne s prirojenjo, ampak s priučeno državniško dostojanstvenostjo.

Trentinsko vprašanje. Poročila z Dunaja javljajo soglasno o prizadevanjih vlade, da bi na kakov način rešila takozvano trentinsko vprašanje, oziroma da bi zastopnikom italijanskega dela dežele omogočila zopetni vstop v deželni zbor. Kakor znano, so se taki poskusi vršili že večkrat, a so se vsikdar izjalovili. Sedaj pa da je nade, da pride do rešitve trentinskega vprašanja, ker se vlada kaže naklonjena za ugoditev aspiracijam tirolskih Italijanov. Posredovatelj med vlado in Trentinci da je nemški konservativci in bivši predsednik

»Torej sem te vendar dohitel, dražestno bitje, da morem zreti v tvoj rajsko divni obraz.«

Ona mu ni odgovorila, le smejala se mu je; on je pa pokleknil pred njo in čutil rahlo božkanje po svoji glavi.

Objelo ga je čutstvo najslajšega veselja, zdelo se mu je, da se ziblje v naročju nadzemske sreče in ljubezni.

Ustal je in stal pred njo, obsipaje njeno roko s poljubi. Ona mu je namignila nemo in odšla — — — on za njo.

Dospela sta do pred vrat. Sledil jej je po stopnicah. Hodila sta po bliščečih sobah, katere so dičili krasni, marmorni stebri. Na stropih so viseli lesketajoči se lestenci, okna so bila preprežena z najdragocenejšimi preprogami, divani in naslonjači obšiti z samim zlatom. Po tleh so bili razpeti debeli tepihi, zrela so segala od tal do stropa. V finih livrejah pa so stali slugi, pripravljeni na vsaki ukaz.

To ni bilo človeško stanovanje, ampak rajsko. Sam čar je bil. Po daljšem sprehajanju po raznih stopnicah in mostovžih ukazala mu je, še vedno molčeča, naj sede na divan. Nasproti njemu pa je sela sama.

»Kaj te je gnalo za menoj«, rekla je z mi-

zbornice poslancev, dr. Kathrein. Le-ta da si mnogo in odkritosrečno prizadeva, da se doseže sprava.

Ali prava ironija usode za primorske Italijane bi bila ta, ako bi zadovoljila željam Trentincev ista vlada, kateri so primorski Italijani napovedali vojno, ako bi se rešilo trentinsko vprašanje baš v isti čas, ko so Italijani baje tako strašno proganjani, in ako bi se rešilo s pomočjo moža, pripadajočega skupini, o kateri trde Angelli, Rizzi in družba, da je smrtna sovražnica Italijanov. Da ugodna rešitev trentinskega vprašanja ne more ostati brez upliva na taktiko tirolskih Italijanov na Dunaju, je pač jasno. Tem poslednjim itak že ni bila nikdar prav po godu slavofozna in germanofilska politika primorskih Italijanov; ako bi pa odpalo še trentinsko vprašanje in bi se tirolski Italijani uverili, da na desni ni nijednega nasprotnika aspiracijam Italijanov, v kolikor so iste opravičene, potem si Trentinci dvakrat premislijo, predno bi delali divje skoke za Primorci.

Iz Ogerske. Koloman Szell je že na Dunaju in je v srečnem položaju, da more sporočiti vladarju o srečno doseženem sporazumljenju z opozicijo iz vladno stranko, da more torej sporočiti, da je gotov, da dobi, česar treba najnujnejše: kontingent novincev, nagodbeni in proračunski provizorji, in pozneje tudi pogodbo za Avstrijo.

V ponedeljek prinese baje uradni list objavo, da je ostavka barona Banffy-a vsprejeta.

Prva seja zbornice bode dne 1. marca, v drugi seji dne 2. marca bode volitev predsednika zbornice.

Stvari so torej na glatkem sedaj — za koliko časa?! to pa je zopet drugo vprašanje.

Domače vesti.

† **Ivan Krstnik Černe.** In umrl je — mož! Britko žalostjo v sreč beležimo to tužno vest. Zapustil je za vedno njih, za katere je skrbel, kakor more le skrbeti dober oče za svoje otročiče, njih, ki so mu bili zvestoudani in so ga ljubili, kakor le more ljubiti dober sin ljubečega očeta. Župnija Barkovljanska si je nadela žalno obleko, saj je zgubila najuzornejšega upravitelja.

Ni ga več, ki je stal kakor hrast v vseh viharjih, pretečih veri in rodu.

Briga njegova, zvestoba do vzvišenega poklica in do dolžnosti narodne je bila v njem tolika, da je čuval pred vsako nevarnostjo ne le ukupnost, ampak da je bil z svojim svetom in poukom voditelj in zaščitnik vsakemu župljanu posebej, mladini in odraslenim! Življenje vsake rodbine posebej je bilo tesno spojeno z njegovo osebo po prirčnih vezeh ljubeznjive skrbi od jedne in otroško-ganljivega zaupanja od druge strani.

In sedaj ga ni več — vzela nam ga je bela žena, ko smo ga potrebovali najbolj. Po sporočilih, ki so nam prihajala nekaj časa sem, smo bili sicer pripravljeni na to vest, ali ko nam je došla, nas je vendar pretresla v globino duše.

lodonečim glasom. »Si li zadovoljen, da si me dohitel?«

»Jaz — sem, zdaj — ko smem zreti v tvoj angeljski obraz — sem najsrečnejši med bitji na svetu; našel sem te in te ne zapustim več, — nikdar več, ker slovo od tebe bila bi — moja smrt.«

»Torej si srečen da me le gledaš, praviš! — — —«

»Blažen, srečen. In to ni več človeška, rajska sreča je to.«

»Me ljubiš torej? — — —«

»Ljubim te neizrečno, — moje življenje, moja sreča je v tvoji oblasti.«

»Hočeš-li ostati pri meni?« je dostavila ona.

»To je jedina moja želja, ker to znači zame — življenje!«

»Ali se ne boš kesal?«

»Nikdar!«

In tedaj ga je objela, ga poljubila in mu povedala, da ona je »Vila sreče«. — — —

Ura na zvoniku je bila peto in zbudil se je. Videla je okolo sebe — realno življenje. In hudo mu je bilo, tesnoba mu je oklepala sree; užaljeno je vzkliknil: zakaj ste bile tako kratke, o divne — sanje!!

Na mrtvaškem odru leži sedaj velečastiti župnik barkovljanski, Ivan Krstnik Černe; zatisnil je svoje oči sinoči ob 1/2 7 uri, a nam ne preostaja drugega, nego da pletemo venec nevenljive hvalečnosti v spominu pokojnikovega.

Pok. je doživel dobo 57. let. Prva služba mu je bila v Sežani. Potem je služboval kakor kapelan pri sv. Jakobu in pri sv. Antonu novem. V isti lastnosti je prišel v Barkovlje, kjer je postal župnikom in kjer je razvijal svoje blagoslovljeno delovanje do — sinoči. Delal je za Boga in narod! Kako živ je bil zmisel v njem za potrebe naroda, kazala je njegova neprestana briga za naraščaj posvetnega razumnštva. Njegova zasluga n. pr. je, da imamo danes jednega Rebeke, jednega Gregorina, njegova zasluga je, da imamo v Barkovljah, na tej izpostavljeni točki, najtrdnjejo zaslombo. Narodno poštenje Barkovljanov je po velikem delu pokojnikovo delo.

In sadovi tega dela mu ostanejo kakor najlepší spomenik, a ob vznožje tega spomenika mu pokladajo župljani, mu pokladamo vsi, venec iz najplemenitejših evetk — narodne hvalečnosti, ter prosimo, da bi Vsevečni duši pokojnikovi podelil — zaslužen plačilo.

Pogreb bode jutri popoldne ob 3 1/2 uri. Maše zadušnice pa se bodo darovale v ponedeljek dne 26. t. m. in v petek dne 2. marca ob 9. uri zjutraj v farni cerkvi v Barkovljah.

Furlani proti »legi«. Iz Kormina nam pišejo: V minolem predpustu je tukajšnja podružnica »Lege Nazionale« priredila svoj ples v — splošno nevoljo tukajšnjega ljudstva. Ta nevolja se je pojavila onega večera v krepkih o'likah: ljudstvo se je zbralo pred hišo, kjer se je vršil ples in je vsklikalo: Doli z Lego! Živela Avstrija! Nekemu kavarnarju, ki se je prelevil v hudega pristaša »Lege«, pa izraža ljudstvo svoje priznanje s tem, da se prav pridno — izogiblje njegove kavarne.

Značilno za mišljenje večine tukajšnjega prebivalstva je tudi to, da isto protestuje proti temu, da bi se popevala tista pesem sramotilka »Marameo«, katero so zložili goriški hujškači, da bi žalili našo slovensko ljudstvo.

Ali temu mišljenju furlanskega priprostegega ljudstva se, gospod urednik, ne smete čuditi, kajti pomislite, da to ljudstvo živi blizu meje in ima prilike sleherni dan, da vidi, kako slaba prede ljudem v deželi polente, bodal in — lakote.

Tudi na Kranjskem! Pišejo nam: Z ozirom na vašo vest, iz katere je bilo razvidno, kako davkarija v Sežani ne more umeti ravnopravnosti slovenskega jezika, Vam moram povedati, da si tudi oblasti na Kranjskem po svoje in čudno tolmačijo praktično izvrševanje te ravnopravnosti. To, kar je zaprto, česar ne more videti ostali svet, to je pošteno slovensko, kar pa ni določeno izključno le stranki, ampak je pristopno javnosti, to, da, to ne sme biti slovensko.

Te dni je prejel neki tržaški Slovence neke spise (opravilna št. E. 53/99) od okrajnega sodišča v Logatecu. Spisi in povratnica so bili izključno slovenski, naslov na ovitku pa — nemški: K. k. Bezirksgericht Loitsch... itd. itd.

Tudi oblastim na Kranjskem je torej pot jako strma do pravega umevanja enakopravnosti. Bo treba torej še nekoliko potiskati.

Rojansko konsumno društvo pozivlja svoje člene na izredni občni zbor, ki bode v nedeljo dne 5. marca ob 3. uri popoldne v lastnih društvenih prostorih. Na dnevnem redu bode sprememba pravil in sicer §§ 40, 45 in 48. Že na zadnjem občnem zboru, ki se je vršil dne 2. novembra 1898., je povdarjal gospod Ivan vitez Nabergoj, da je neobhodno potrebna sprememba pravil v tem zmislu, da se zmanjša število členov načelnštva in nadzorništva, oziroma njih namestnikov. Dotični predlog g. Nabergoja se je bil vsprejel jednoglasno.

Po § 39. zadr. pravil pa je za spremembo pravil potrebna 2/3 večina vseh udov, pozivljajo se torej gg. zadr. člani, naj se v polnem številu udeležijo izrednega občnega zbora dne 5. marca.

Načelnštvo,

»Šport«-cigarete, ki eksplodujejo. Kakor da bi se bili hudobni duhovi zarotili proti kadilcem cigaret! Sedaj so pričele eksplodovati tudi »šport«-cigarete. Dne 23. t. m. zvečer je vinotržec Henrik Tripalo kupil v trafiki na Ponte della Fabbra dve »šport«-cigareti. Komaj si je prižgal jedno, se je cigareta že razstrelila z glasnim pokom

in o tem je švignil iz nje bengaličnemu ognju podoban plamen. Tripalo je vrgel cigareto na tla in jo ugasnil, stopivši na njo, ostanke pa je del v žep. Uro pozneje je prižgal drugo cigareto, s katero se je zgodilo istotako kakor s prvo. Tripalo je stvar prijavil policiji in deponiral ostanke obeh cigaret.

Redni občni zbor »Gospodarskega društva« v Škedinju. Vknjižene zadruga z neomenjeno zavezo, se bode vršil v nedeljo dne 12. marca t. l. ob 3 1/2 uri popoldne v prostorih Sancein Gašparja Mam. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika, 2. poročilo tajnika o delovanju društva v letu 1898., 3. poročilo denarničarja, 4. morebitni predlogi ali nasveti, 5. volitev enega odbornika.

Pogrebno podporno društvo pri sv. Mariji Magdaleni spodnji je imelo minolo nedeljo svoj redni občni zbor. Udeležba je bila dobra. Iz predsednikovega govora je bilo razvidno, da društvo uspešno napreduje. Poročili tajnika in blagajnika sti se odobrili. Denarno stanje društva je ugodno. Občni zbor je dovolil 25 kron za dijaško jubilejno ustanovo. V novi odbor so bili izvoljeni: Anton Nardin predsednikom, Anton Jurjovič podpredsednikom, Josip Pregare tajnikom, Josip Cerkenič blagajnikom, Jurij Škabar, Dragotin Vekjet, Ivan Kienreich in Ivan Skilan odborniki; Ivan Gregorič, Josip Koejančič in Peter Gregorič pregledovalci računov; Anton Katalan in Josip Gregorič, njih namestnika.

Novi odbor je sestavljen tako, da ga smemo biti veseli toliko se stališča koristi društva samega, kolikor tudi z narodnega stališča. Uverjeni smo, da isti v polni meri opraviči nade, ki jih stavijo vanj. Člen društva.

Pevsko društvo Lipa v Bazovici vabi na prvi svoj redni občni zbor, ki bode jutri dne 26. t. m. 1899. ob 4. uri popoldne v prostorih gostilne pri »Lipi« v Bazovici.

Po dovršenem zborovanju bode slobodna zabava, na katero najljudneje vabimo vse prijatelje lepega petja, omike in napredka.

»Slovenke« zvezek 4. prinaša sledečo vsebino: Zorana: »Ob spominih«, pesem. Kranjec, »Sličice z Dunaja. R. D.: »Šuma bede«, Kristina: »Svetišče«, pesem. »Naše mlade gospodinje«. Zorana: »Bo li meni...«, pesem. »Z*: »Dvojna mera«. Dolence: »Prevara, pesem«. »Pismo »Slovenki«. — Književnost in umetnost. — Raznost.

Iz okrajne bolniške blagajne nam prihajajo čudne vesti, o katerih pa nočemo govoriti, dokler ne dobimo nadaljnega potrdila. Ako so te vesti opravičene, potem bomo imeli v Trstu jedno senzacijo več.

Mesec zapora si je prisikal! In sicer po § 305. k. z. Sikal je v restavraciji Giardinetto, ko je tam sviral vojaška godba »una marcia«, kakor pravi »Piccolo«. Včeraj se je vršila razprava proti njemu ob zaprtih durih sodne dvorane. Znamenje je to, da to »sikanje« ni bilo ravno tako nedolžno, kako menijo na governu na lesnem trgu. V tej veri nas še bolj utrjuje okolnost, da so mu sodniki prisodili mesec zapora. Oni, ki je tako nepredvidno »sikal«, se imenuje signor Umberto d'Osma.

Radl žaljenja Njegovega Veličanstva sti se vršili včeraj dve razpravi pred tukajšnjim deželnim sodiščem. 69letni Jakob Hrovatin z Opčin je bil rešen obtožbe, 38letni Evgenij Varisen iz Chioggia v Italiji pa je dobil 14 dni zapora, ker mu je bil dokazano, da je izustil besed, žaljivih za Avstrijo.

Umrljivost v Trstu. Od nedelje dne 12. februarja do včevši sobote, 18. februarja, umrlo je 30 možkih in 32 ženskih, skupno 62 oseb. Lansko leto je umrla ta teden 101 oseba. Doba umrlih je bila: 13 do 1 leta, 5 do 5 let, 8 do 20 let, 7 do 30 let, 3 do 40 let, 7 do 60 let, 19 do 80 let, 0 čez 80 let. Povprečno znaša umrljivost ta teden 19.4 od tisoč. Vzrok smrti so bile posebno naslednje bolezni: sušica v 12, bolezni v sapnikih v 8 od navedenih slučajev. Minoli teden je umrla na škrlatici 1 oseba, za dčvieo 1, na oslovskem kašlju 1 in na tifu v trebuhu 1 oseba.

100.000 kron, 25.000 in 10.000 so glavni dobitki velike jubilejske razstavne loterije. Opozarjamo na to naše spoštovane čitatelje, da se ti dobitki izplačajo v gotovini z 20% odbitkom in da bode žrebanje nepreklicno dne 18. marea 1899.

Dobro domače sredstvo. Mej domačimi sredstvi, katera se uporabljajo za olajšanje bolečin in odvajajoča ribanja pri prehladu, zavzema prvo mesto Liniment, Capici comp. izdelan v laboratoriju Richterjeve lekarne v Pragi. Cena je nizka: 40 nč., 70 nč. in 1 gld. steklenica, ka eira te spozna po znanedečem sidru.

Loterijske številke, izžrebane dne 25. t. m.:					
Trst	59	22	50	83	7
Lince	6	89	55	43	26
Bolean	38	7	83	27	80

Brzjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Dunaj 25. Bodoči ministerski predsednik ogerski, Koloman Szell, je došel danes zjutraj na Dunaj in je bil opoldne vsprejet od cesarja v daljši privatni avdijenci.

Budimpešta 25. Korespondenčni biró oporeka vesti, da bi bil Koloman Szell storil kake opazke glede jezikovnih bojov v Avstriji, s katerimi opazkami bi bil lakko zadel ob občutljivost političkih krogov avstrijskih. Govori se, da se Banffy izreče cesarsko priznanje in da dobi veliki križ sv. Štefana.

Pariz 25. Kakor javlja »Figaro«, je med spisi, zaseženimi na hišni preiskavi v prostorih »lige patrijotov«, tudi pisem do višjih častnikov, s katerimi se pozivljajo isti na državni prevrat. Sinoči sta bila zaslišana poslanca Deroulède in Habert v ta namen, da so jima naznanili, česa sta obdolžena. Obdolžena sta, da sta ščuvala vojaške osebe do nepokornosti. Rečena poslanca prideta najbrže pred porotno sodišče.

Lviv 25. Med preiskavo o hranilnici so našli tudi primanjkljaj 40.000 gld. v obligacijah. Čim se je razkril ta primanjkljaj je došla hranilnici vsa svota od neznane roke. Radi dogodkov v hranilnici utedne priti v zapor še več oseb.

London 25. »Reuterjeva pisarna« javlja iz Pekinga, da je cesarica vdova jako razjarjena radi dogodka v Taljen-Vanu in da je odredila, naj se protestuje proti postopanju Rusije.

London 25. Spodnja zbornica je s 167 glasovi proti 58 odklonila predlog poslanca Morre, po katerem naj bi se vojnemu ministru skrečl dodatni kredit za 100.000 funtov sterlinov.

Pariz 25. Govori se, da se je vršila hišna preiskava tudi na stanovanjih dveh generalov. Dalje se govori, da se je prišlo na sled zaroti v prilog vojvodu Orleanskemu.

Carigrad 25. Včeraj je vsprejel sultan po slanika avstro-ogerskega, ki mu je sporočil sožalje cesarja Frana Josipa na smrti tete sultanove, princeze Adile. Sultan je vsprejel tudi zastopnika Srbije, Novakovića, kateremu je podeljen veliki kordon reda Osmanje in sicer za njega prizadevanja o carinarskih pogajanjih med Srbijo in Turčijo.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 25. Pšenica za mare gold. 9.85—9.87. Pšenica za april gl. 9.53 do 9.54 Pšenica za oktober gold. 8.59 do 8.60. Rž za oktober gl. — do —. Rž za mare gl. 7.92 do 7.94. Koruza za maj 1899. gld. 4.65 do 4.67. Koruza za oktober gl. — do —. Oves za mare gl. 5.77 do 5.78. Oves za oktober gl. — do —. Koruza gl. 4.60 do 4.70.

Pšenica: ponudbe in povpraševanja dobre. Prodaja 8.000 met. stotov. Vreme: mrzlo.

Hamburg 25. Trg za kavo. Santos good average za mare 29.77, za maj 30.25, za september 31.25, za december 31.75.

Havre 25. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 35.75, za juni 50 k. frankov 36.75.

Praga 24. Surovi sladkor I. izdelek, 88% Reudement franco Aussig. Mirno. Promptno gold. 12.57 1/2. Za drugo polovico marea 1260. Oktober-dec. gld. 12.22 1/2 Denar.

D. Zadnik

Trg Sv. Ivana uhod

Via della Legna.

Prodaja manufakturnega blaga po najnižji ceni.

Gospodarska zveza v Ljubljani

razpisuje mesto

ravnatelja

z mesečno plačo 100 gold. poleg popotnih pristojbin.

Reflektanti morajo izkazati temeljito strokovno-trgovsko, teoretično in praktično izobrazbo in popolno znanje slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi.

Prošnje, obložene s krstnim listom, pravdnostnim spričalom župnega in občinskega urada in dokazili o popolni usposobljenosti, naj se vložijo do

10. marca t. l.

na naslov načelnika dr. Ivana Šušteršiča, odvetnika v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 22. februarja 1899.

Načelstvo.

Slovenke, ko se vračate domov

oglejte si

pekarijo na Riborgo

pred žolo

Frščen kruh, fine moka, frščno in kuhano maslo, ukusne pastete. Vse po ceni!

Sprejema kruh v peko. Naročeno donša se domov.

Odjemalci na debelo dobi odbitek

Priporoča se za obilna obiskovanja

Ivan Šušteršič.

Cvet proti trganju.

(Liniment caspici).

Preiskušano mazilo — odpravlja bolečine pri kostiholu, ganju in revmatizmu. — Ena steklenica z navodilom 50 nv Razpošilja z obratno pošto najmanj dve steklenici

„Deželna lekarna pri Martji Pomagaj“

Ph. Mr. M. Leusteka v Ljubljani.

Njega svetost

Papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dru. Lapoponi-ju g. lekarnarju G. Piccoli-ju v Ljubljani prirčno zahvalo za doposlane jim stekleničice

tinkture za želodec

in so njemu z diploma dne 27. novembra 1897. podelili naslov „dvorni založnik Njihove svetosti“ s pravico v svoji firmi poleg naslova imeti tudi grb Njihove svetosti.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji zapisujejo bolečavim Piccoli-jevo želodčno tinkturo, katera krepi želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljanje in telesno odprtje.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje

G. Piccoli,

lekarnar pri „Angelu“ v Ljubljani na Dunajski cesti.

Tinkture za želodec pošilja izd. lovatelj v škatljah po 12 stekleničic za gl. 1.26 a. vr., po 24. stekleničic za gl. 2.40, do 36 stekl. za gl. 3.60 po 75 stekl. za gl. 6.50 (poštni paket ne čez 5 kl. težak), pa 110 za gl. 10.30.

Poštno mora plačati p. n. naročnik.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvršno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 40 nvč., 70 nvč. in 1 gl. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to

splošno priljubljeno domače sredstvo

vedno le v originalnih steklenicah z varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samo steklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Potrtega srea naznanjamo vsem prijateljem in znaneem prežalostno vest, da je po kratki a težki bolezni, previden z sv. zakramenti za umirajoče, gospod

Ivan Krstnik Černe,

župnik v Barkovljah,

sinoči ob 6. uri v 57. letu svoje dobe mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb zemskih ostankov druzega pokojnega se bode vršil v nedeljo dne 26. t. m. ob 3 1/2 uri popoldne. Maše-zadušnice pa se bodo darovale v ponedeljek, dne 26. t. m. in v petek, dne 2. marca ob 9. uri zjutraj v farni cerkvi v Barkovljah.

V Barkovljah, dne 24. februarja 1899.

Andrej Černe,
brat.

Anton Rebek,
nečak.

Prosi se tihega sožalja.

„THE GRESHAM“

angleško zavarovalno društvo na življenje v Londonu.

Aktiva društva do 31. decembra 1897. Kron 159.997,579.—
Letno vplačilo premij in obresti do 31. decembra 1897. 28.823,375.—
Izplačana zavarovalnina in obresti od obstanka društva (1848.) 343.860,067.—
V letu 1897. izdanih 7468 polie za glavnicu od 67.331,351.91

Prospekti, ceniki in v obče vse druge informacije dopošljejo se vsakemu na pismeno vprašanje od niže imenovanega zastopstva, katero dopisuje v vseh jezikih.

Glavno zastopstvo v Trstu.

Via del Teatro št. 1, „Tergesteo“ Scala IV.

Iščejo se dobri agentje, zastopniki in potovalci.

Pserhofer-jeva

lekarna „Pri zlatem državnem jabolku“
na Dunaju I., Singerstrasse št. 15.

J. Pserhoferjeve čistilne kroglice

so davnoskušeno, lahkočistilno od več zdravnikov občinstvu priporočano domače sredstvo. Te kroglice so iste, poznane pri občinstvu že več desetletij pod imenom „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“ ter se izdelujejo pristne jedino v lekarni „Pri zlatem državnem jabolku“, Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Teh kroglic stane: jedna škatljica s 15 kroglicami 21 nč., jeden zavitek z 6 škatljicami 1 gl. 5 nč. Ako se znesek predplača, stane s poštino vred: 1 zavitek kroglic 1 gl. 25 nč., 2 zavitka 2 gl. 30 nč., 3 zavitki 3 gl. 35 nč., 4 zavitki 4 gl. 40 nč., 5 zavitkov 5 gl. 20 nč., 10 zavitkov 9 gl. 20 nč. (Manje od jednega zavitka se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve čistilne kroglice“.

In paziti je, da ima pokrov vsaki škatljici isti podpis J. Pserhofer v rudočih pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

J. Pserhoferjev balzam za ozeblino, 1 posodica 40 nč., prosto poštnine 65 nč.

J. Pserhoferjev trpotčev sok, za lečenje sliza 1 steklenica 50 nvč.

J. Pserhoferjev balzam za goltanec, 1 stekl. 40 nvč.

Stoll-ovi kola-preparati, izborno krepljeno sredstvo za želodec in žive, 1 liter kola-vina ali cikserja 3 gl., pol litera 1 gl. 60 nč., četrt litera 85 nč.

J. Pserhoferjeva grenka tinktura za želodec (prej imenovana življenska esenca), lahka raztopljajoča sred-

stvo, ki upliva krepljeno na želodec pri zabasanju, 1 bočica 22 nč., 1 ducat 2 gl.

J. Pserhoferjevo mastilo za rane, 1 steklenica 50 novčev.

J. Pserhoferjeva tanokininska pomada pospešuje rast las, jedna škatljica 2 gl.

Ranocelni obliž od pok. prof. Steudel-a, 1 lonček 50 nč., prosto poštnine pa 75 nč.

Universalna čistilna sol A. W. Bullricha domače sredstvo proti posledicam slabe prebave, jeden omot 1 gl.

Razven imenovanih izdelkov so deloma v zalogi vse v avstrijskih listih napovedane tu- in inozemske farmacevtske specialitete. Na zahtevanje poskrbuje se točno vsako v skladišču ne nahajajoče se blago po nizki ceni.

Razpošiljanja po pošti se vrše točno, a treba je denar doposlati naprej; večja naročila tudi po poštne povzetju.

Pri pošiljatelj denarja po poštini nakaznici stane porto veliko manj, kakor po povzetju.

žrebanje nepreklicno

18. marcija 1899.

1. glav. dobitok 100.000 Kr. vr.

2. glav. dobitok 25.000 Kr. vr.

3. glav. dobitok 10.000 Kr. vr.

v gotovini 20% odbitka.

Dunajske srečke po 50 nvč.

Nigris, Enrico Schiffmann, Giuseppe Zoldan.

priporočajo: Giuseppe Bolaffio, Mandl & Comp., „Il Mercurio Triestino“, Alessandro Levi, Girolamo Morpurgo, Marco